ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-3641
Опис № 16
Архівний № 715

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 231

Брулка
Мария
Ефимовна

Начато 7 декабря 1945 года
Окончено 25 июня 1946 года
На 8 листах.

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-3641
Опис № 16
Архівний № 715

Про заходи по збільшенню врожайності олійних культур в колгоспах Сумської області

Постанова Сумського виконкому обласної Ради депутатів трудящих та бюро обкому КП(б)У

Виконком обласної Ради депутатів трудящих та бюро обкому КП(б)У відмічають зовсім незадовільний стан з посівом олійних культур в колгоспах області, що має велике значення в справі забезпечення населення і промисловості олією, а також в справі збільшення прибутків колгоспів і колгоспників області.

Незадовільний стан з вирощуванням олійних культур в колгоспах і радгоспах області є результат перш за все недооцінки значення олійних культур і зовсім недостатньої уваги до цієї важливої справи виконкомів обласної Ради депутатів трудящих, РК КП(б)У та керівників багатьох колгоспів, МТС і радгоспів.

Агротехніка вирощування олійних культур низька, обробіток ґрунту для посіву соняшника було проведено лише один раз та й то не повністю.

В Лебединському районі проведено лише 78,5 проц., в Миронівському—89 проц., в Тростянецькому—90,3 проц. та інш. Надзвичайно неприпустимо затягнуто збирання соняшника: на 20 липня по області було зібрано лише 28 проц., а в окремих районах ще менше. В Білопільському районі на це число зібрано 4,5 проц., Хотінському—9,7 проц., Недригайлівському—13 проц. Навіть на 1 жовтня 1946 року по області залишився незібраний соняшник.

Виконком обласної Ради депутатів трудящих і бюро обкому КП(б)У відмічають, що серйозною причиною, яка перешкоджає швидкому підвищенню врожайності олійних культур є незадовільна організація і оплата праці колгоспників, які вирощують ці культури; в більшості колгоспів області олійні культури не закріплені за ланками й окремими колгоспниками, догляд за посівами і збирання врожаю знецінені, в результаті чого не забезпечується додаткова оплата колгоспникам, які зібрали високий врожай олійних культур.

З метою швидкого збільшення врожайності соняшника та інших олійних культур в колгоспах області, виконком обласної Ради депутатів трудящих та бюро обкому КП(б)У відповідно до по-

3. З метою збільшення врожайності та валового збору насіння соняшника та інших олійних культур в колгоспах області, зобов'язати голів виконкомів райрад депутатів трудящих, секретарів РК КП(б)У, зав. райземвідділами та директорів МТС вжити рішучих заходів до поліпшення агротехніки вирощування олійних культур і забезпечити, починаючи з 1946 року, безумовне виконання таких найважливіших заходів по посіву, догляду та збиранню олійних культур:

а) розмістити посіви соняшника в колгоспах області по кращих попередниках (переважно після озимини в просапному клину), як правило, по зяблевій оранці, а при нестачі зяблевої ріллі допустити, як виняток, в 1946 році посіви олійних культур по своєчасно та добре обробленій весноорянці.

б) посів соняшника та кользи провадити в строки одночасно з посівом колоскових культур, а посів рижію—до початку посіву ранніх ярих культур;

в) проведення на посівах соняшника в обов'язковому порядку не менше трьохразового міжрядного обробітку з обов'язковою прополкою в рядках, а на посівах рижію та кользи—не менше двохразового обробітку;

г) проведення в обов'язковому порядку проріджування соняшника відповідно до встановлених правил агротехніки, не допускаючи згущення посіву;

д) проведення збирання соняшника, рижію та кользи в найкращі для кожної з них агротехнічні строки, не допускаючи будь-яких втрат при збиранні від перестоювання на корню та недоброякісного проведення збиральних робіт.

4. Зобов'язати облземвідділ (тов. Майданова) та обласну інспектуру по сортовипробуванню зернових культур переглянути сорторайонування соняшника з врахуванням наслідків сортовипробування останніх років і вже в 1946 році посіяти сортовим насінням соняшника не менше 80 проц. до загальної площі посіву.

5. З метою успішного проведення весняної сівби соняшника та інших олійних культур в колгоспах держави. Разом з засипкою забезпечити очистку його та перевірку в контрольно-насінневій лабораторії на посівні кондиції. Особливу увагу звернути на очистку насіння рижію від насіння карантинного бур'яну — повитиці, використавши для цього трифолінові пункти;

б) негайно довести в колгоспах завдання по посіву соняшника та інших олійних культур до бригад та ланок, а в ланках до окремих колгоспників, з закріпленням в натурі земельної площі, де будуть вирощуватись ці культури, організувавши всі роботи по вирощуванню врожаю олійних культур виняткова на засадах індивідуальної та дрібногрупової відрядності;

в) забезпечити в зимовий період проведення снігозатримання на всій площі, яка виділена під посів олійних культур, а також заготовити для внесення під посіви олійних культур місцеві добрива, зокрема гній та перегній з розрахунку не менше 15—20 тонн і попелу не менше 5—6 цнт. на га;

г) провести в зимовий період в Конотопському районі десятиденні курси для бригадирів та ланкових по агротехніці вирощування цих культур;

д) організувати перевірку видачі з урожаю 1945 року додаткової оплати праці по олійних культурах бригадирам, які добились перевиконання плану по урожайності олійних культур, забезпечивши у відповідності з законом видачу додаткової оплати колгоспникам цих бригад та ланок;

е) в кожному колгоспі за участю агрономів, разом з правліннями колгоспів та досвідченими колгоспниками, до початку весняної сівби розробити конкретні агротехнічні заходи по забезпеченню одержання високого врожаю в 1946 році олійних культур кожною ланкою та бригадою, виходячи з реальних можливостей в колгоспах.

6. Зобов'язати облплан (т. Силантьєва) та облземвідділ (т. Майданова) розробити план заходів по доведенню врожайності олійних культур в колгоспах об-

Малий фейлетон

Ніколи... Не можу... Не знаю...

Хтось з пересердя назвав його трутнем. Але ця аналогія, мабуть, не досить вдала.

Що таке трутень? Як творять зоологи не — самець бджіл, значно більший за розміром, ніж робоча бджола. Трутні не проводять ніякої роботи, самі навіть не їдять — їх годують бджоли. Не можна сказати цього про Кирила Івановича. Він займає відповідальну посаду. Їсть він благополучно сам і всю лімітну документацію створює повністю і своєчасно. Трутні виводяться весною, в природних умовах від ста до тисячі в одній бджолиній сім'ї, а на осінь, як тільки медозбір закінчується, виганяються бджолами з вулика. Коли і скільки виводиться в природних умовах Кирилів Івановичів ні зоологія, ні статистика не знають точно, але одне ясно, що і в нашій сім'ї не без... Кирила Івановича.

* * *

Завідуючий облторгвідділом у тривалій командировці. Заступник завідуючого облторгвідділу К. І. Сергієнко приходить на роботу злий і похмурий. Одягає рогові окуляри, закурює «Казбек» шелестить папірцями і сердито дивиться на двері: чи не йде хтось? Чи не прорветься якийсь відважний відвідувач крізь секретарський кордон? Бо під дверима з 8 годин ранку стоять люди...

Прийому немає. Кирило Іванович зайнятий — він, позіхаючи, мляво бесідує з працівниками свого апарату.

11 годин ранку. Кирило Іванович виходить з кабінету. До нього звертаються відвідувачі.

— А ми до вас...

— Я вже три дні...

Кирило Іванович поспішає. Він кидає холодні, як крижинки, слова:

— Не можу... Прийом з 4 до 5. Я зараз іду. Мене викликають...

— А коли ви будете?

— Не знаю.

6 годин вечора. Смеркає. Кирила Івановича немає. Люди розходяться, щоб прийти знову завтра і з хвилюванням та обуренням стояти під дверима і гадати: буде чи не буде приймати Кирило Іванович?

Дехто думає захопити зненацька невловимого керівника. Зайду, мовляв, вечерком і потолкую по душах, ніхто не буде заважати. Одні приходять, інші дзвонять по телефону. Відповідає чергова:

— Нікого немає.

— А Кирило Іванович буде?

— Не знаю.

— А чи вечорами він працює?

— Ні, не заведено...

Одного разу відвідувач [illegible]

Дайте мені підготовитися до занять.

— ???

Виявилося, що Сергієнко — слухач вечірніх курсів. І, звичайно, не відвідує заняття, як хоче вчитися.

— Мені ніколи, — скаржачи, заявляє він.

І коли його серйозно попередили про необхідність навчання, він почав готуватися до лекцій на роботі, порушуючи трудову дисципліну.

* * *

Але вам нарешті пощастило. Після двохтижневого стояння під дверима, ви «просочилися» до кабінету. Вас тут уже не затримають, відпустять швидко.

— В чому річ? — підсуває окуляри на лоба Сергієнко.

— Є дозвіл для нашого колективу пошити три пари взуття. Ось і резолюція.

— Не можу, хоч би й три резолюції. Талонів не видаємо.

— А коли будете видавати?

— Не знаю... — і окуляри з'їхали на перенісся.

— А у вас що?

— Захворіла дитина. Я прошу створити хлібну картку білою мукою.

— Не можу.

— Товариш Сергієнко...

— Я сказав все.

Заходять ще люди. Говорять про талони на промтовари. Сергієнко відпускає і цих швидкісним методом:

— То не до мене. Ідіть в міськторгвідділ до Прихожая.

Але до Прихожая можна і не йти, бо він пошле до... Сергієнка.

Прийом закінчено.

Три місяці ви ходите до Кирила Івановича, з жовтня до січня. Безуспішно. Талонів на пошив взуття він не дає. Між тим, за цей же час Сергієнко видав на Сумську взуттєву фабрику понад двісті талонів. Видав на п'ять пар і для себе...

В жовтні вищестоячими органами був виділений фонд на виготовлення 250 пар взуття офіцерам-інвалідам Вітчизняної війни. Сергієнко, не замислюючись, легко розв'язав це питання. Він видав наряд облпромраді, напевне знаючи, що там сировини немає. Зрозуміло, що жодної пари взуття не пошито. Але хіба це хвилює Сергієнка? Його діло чиновницьке: аби швидше здихатися папірця, що залежався в «справі».

Да, є ще люди —і не тільки в облторгвідділі — які цілими днями десь безконтрольно ходять, улаштовують свої особисті справи, дістають модні

Судовий процес у справі фашистських загарбників і Миколаївсь

МИКОЛАЇВ, 10 січня. (ТАРС). Після оголошення обвинувального висновку суд переходить до допиту підсудних. Всі підсудні, крім Шмале, визнають себе винними у пред'явлених їм обвинуваченнях.

Першим дає зізнання підсудний Санднер, він визнає, що в Києві він по завданню командування СС очолив команду, яка у вересні 1941 року розстріляла біля тисячі радянських громадян. В листопаді 1941 року Санднер одержує призначення в Миколаїв, де, керуючи поліцією безпеки, був організатором і безпосереднім учасником масових розстрілів радянських громадян.

У грудні 1941 року Санднер на чолі карного загону виїхав в село Ново-Олександрівка, Баштанського району, де за його наказом було розстріляно 54 чол., в тому числі діти, жінки і старики.

Санднер неодноразово виїздив також в табір радянських військово-полонених в околицях Миколаєва. Його приїзд сюди, звичайно, супроводжувався численними розстрілами, катуваннями. За його наказом за короткий час було розстріляно 200 чол.

Допитом Санднера закінчується ранкове засідання.

МИКОЛАЇВ, 11 січня. (ТАРС). Вечірнє засідання 10 січня почалось допитом підсудного Берга, співробітника польової жандармерії. Це — вбивця і грабіжник з великим стажем — він брав участь в походах проти Польщі, Франції, Греції та інших країн.

У вересні 1941 року Берг разом з своєю частиною польової жандармерії прибув в Миколаїв. До цього він встиг побувати в місті Бендерах, де за три дні при його участі польова жандармерія розстріляла до 15 тисяч жителів.

Допитом Берга закінчилося вечірнє засідання.

МИКОЛАЇВ, 11 січня. (ТАРС). Ранкове засідання суду починається допитом підсудного Міхель, колишнього заступника начальника жандармерії Велико-Олександрівського району, а пізніше начальника жандармерії Березнеговатського району. Це— типовий гітлерівський поліцай-служака, у якого бандитизм є основним ремеслом. Перебуваючи у Велико-Олександрівському районі, він разом зі своїми підлеглими жандармами улаштував масову облаву на мирних радянських громадян. Під час облави було затримано понад 250 ні в чому неповинних людей, які були передані до так званої поліції безпеки для розправи.

Далі допитується обвинувачуваний

Протокол допроса 2

1945 года. 7 Декабря с. Буйволово я уч. уполномоченный Кролевецкого ронкв. Жарков допросил в качестве репортрицита Бруяка Мария Ефимовна рож. 1922. уроженец с. Буйволово Кролевецкого р-на Сумской обл. проживает с. Буйволово Кролевецкого р-на Украинской ср-н. ССР. б/п. образования 4 класса паспорта. Не имеет род занятия. Колхозник по соц. происхождению из крестьян середняков семейное положение холостая до революции по соц. происхождению из крестьян середняков после революции колхозник к репрессиям не подвергалась наград нигде в бандах и к.р. не участвовала

Вопрос скажите где вы проживали кем работали в период немецкой оккупации

Ответ в период немецкой оккупации я проживала в с. Буйволово работала в общине на рядовых работах

Вопрос скажите когда вы были угнаны в немецкое рабство и кем

Ответ 14 декабря 1942 года. Комне на квартиру пришел полицейский Овсянко Михаило предложил мне следовать с ним вместе в с/управу где были вже приготовлены подводы и до 5 человек собраны скоторыми лишь отправили в город. под конвоем полицейских Овсянко и после чего нас построили и погнали под конвоем на станцию Кролевец под конвоем полицейских где погрузили в товарные вагоны и отправили в Германию под охраной немецких солдат.

Вопрос скажите кто руководил Насильством ими угоном и кто помогал.

Бруяка

Ответ На сильственным уголом руководил
Бургомистр села Щербань Григорий с помощью
старшина колхоза. Даценко Петро
Вопрос когда и куда вы прибыли
Ответ я прибыла в Германию 30 декабря 1942 года
в город. Фейзбург. После чего меня отправили
на работу кухни заповода. Приготовляли свои
русских. Пленных.
Вопрос какими частями и когда вы освобождены
Ответ 5 мая 1945 года меня освободили войска
союзников которые направили в г. Фабница.
где учились строевому и политчас. и после чего
нас отправили на работу по уборке урожая
и после чего прошли проверку и были направ
лены по месту жительства на родину с. Пуховлево
Кролевецкий р-н. Прибыла. 28 ноября 1945 года
работаю в колхозе
Вопрос скажите вы подвергались к допросам и арестам
в Германии со стороны помощи
Ответ Завесь период времени к допросам и арестам
не подвергалась
Вопрос скажите. Кого вы знаете с предателей и где
они находятся
Ответ из предателей я знаю Щербань и Даценко я
находятся дома а Щербань незнаю где и в вашем м.
растрелял. Федорову Ольга Филиповну и где они
знаю
Вопрос скажите кто может подтвердить
выше изложенным вами в данном протоколе
Ответ может подтвердить Чабак Олена
Пуйсол. Аркадий Бруяка

Допросил Федорович

Справка характеристика

Дана настоящая Буйволовским сельским
на зрку Бруяку Марию Ефимовну 1922 года
рождения украинка беспартийная не
судимая образования 4 класса. Уроженец
с. Буйволово Кролевецкого р-на Сумской обл.
происхождения из крестьян середняков
с 1932 года колхозники до 1941 года работала
в колхозе 1 мая рядовой с 3 августа 1941 года
и по 14 декабря 1942 года находилась на
оккупированной территории и работала в
общине 1 мая на рядовых работах 14 декабря
1942 года была угнана под силой оружия в
немецкое рабство участников и служащих
в полиции и других фашистских учреждений
никого не имеется

вчом и удостоверяется Буйволовский сельсовет.

Председатель [signature]

4

СПРАВКА

Компрматериалов на Горяку Марию Ефимовну рождения 1922 года, урожен. с. Гуйвалово Кролевецкого р-на. Кролевецкое РО НКВД и НКГБ не располагает.

ЗАМ. НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКВД
Капитан /ЯВТУШЕНКО/

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКГБ
ст. лейтенант /БЕЛОЗЕРНЕВ/

Архивное № 231

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде как наход. в американской зоне

с отражением на оперативно-справочном учете.

Пересмотрел К-н (Ройченко)

Согласны:

Начальник отделения

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл. (Кезиков)

Под-к

6 V 1955 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

5

"10" Января 1946 г. гор. Кролевец Сумской области.

Из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Друяка Мария Ефимовна 1922 год. рожд. катпр. материалов не установлено считать проверенным.

ПРЕД. ФИЛЬТ. КОМИССИИ: [signature]

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: [signature] /ЯВТУШЕНКО/

/БЕЛОЗЕРЦЕВ/

/СКИБА/

6. ~~8~~ 5

25 06 2

245069, Сумская обл.
Кролевецкий р-н
с Буйволово

Бруяке М. Е.

Бруяка
Мария Ефимовна
1922 г. с Буйволово Кролевецкого
р-на Сумской обл.

по месту рождения
11.12.42 г. с Буйволово

Германия, г. Ренсбург.
работала на кухне на фабрике

5.05.45 г.

Польша, лагерь № 164,

26.10.45 г.

29.11.45 г.

[signature]

Комітету національної безпеки України. 7

Пише Вам Бруяка Мария Ефимовна проживающая в с. Пуйвалово Кромвицького р-на Сумської області. Прошу Вас вислать мені справку про моє перебуття в роки війни в Німеччині. В роки війни мене 10.12.1942р насильно було вивезено до Німеччини до міста Гамбург. А там нас розібрали по хозяїнах. І я жила в хазяїв в Гамбурзі. Її фрау Хваба звуть 2 роки я там жила, а тоді забрали в лагер. Номера лагера не знаю, а в тому самому городі. Візволили французькі війка. Повернулась додому в сентябрі 1945 року.

Мая адреса: Сумська обл 245069
Кромвицький р-н
с. Пуйвалово
Бруяка М. Е.
Бруяка

Сумск. обл.
Вх. № Б-237
9 06 1992

ЗАКАЗНОЕ

3 № 24 Буйвоко

8

CC0060

Куда Сумы
вул Кірова
комітет національної
безпеки України

Кому

Индекс предприятия связи	и адрес отправителя

Буйвоково
Бруяка Мария

8

Пишите индекс предприятия связи места назначения

0123456789

Внимание!
Образец написания индекса:

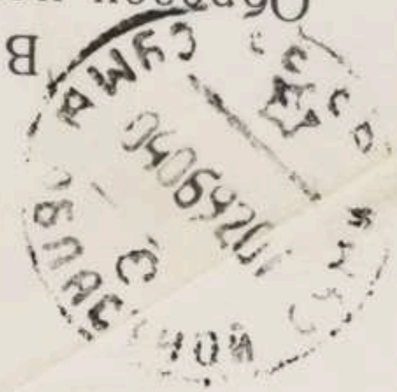

© Министерство связи СССР, 1991
03. 12. 90. 136770. Цена 11 к. Рисунок художника *Ю. Арцименева*

Изготовлено на Пермской ф-ке Гознака

9

1. Фам. Гаруяка
2. Имя Мария
3. Отч. Ефимовна
4. Год рожд. 1922 5. Место рожд. Сумская обл. Кролевецкий р-н г. Буйлово
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумская обл. Кролевецкий р-н. с. Буйлово
7. Проф. (спец.) не имеет
8. Парт. б/п 9. Нац. укр. 10. Гражд. СССР
11. За границей был с 11.12 1942 г. по 5.5 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал:
Гер. раб. на фабрике
на кухне. гор. Бенгебург.
11.12.42 по 5.5.45

(фамилия, составившего карточку)
Мастеров

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Дом кроке
Город
Область Лагерь 161
Республ, Польша

фильтрацию прошел
с 26.11 1945 г.
по 24.12 1945 г.

Арх № 41
231

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: Направлен(а) на место жительства

б) выбыл 25/II 1945 г. Сумская обл
направлен Кролевецкий р-н. с Буйлово
(указать точный адрес, куда
выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен
в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „17" II 194 г. при №
в У.Н.К.В.Д. г. Сумская обл.
(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

КОМІТЕТ державної безпеки Української РСР УПРАВЛІННЯ по Сумській області	КОМИТЕТ государственной безопасности Украинской ССР УПРАВЛЕНИЕ по Сумской области

"_____" _____ 199 г.

№_____

гор. Сумы

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС
У даній справі пронумеровано 9 аркушів
дев'ять
08 07 2026 р.
Посада
Підпис

APT. 1-C-3803-1